

ข่าวแจก

เรียกร้องยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี

วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ถึง ๑๐ ธันวาคม ของทุกปี ถือเป็นวันที่องค์กรด้านผู้หญิงทั่วโลก กำหนดให้เป็นวันสากลแห่งการยุติความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กหญิง เพื่อรณรงค์ให้ประชากรโลกตระหนักถึงความร้ายแรง และผลกระทบของการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กหญิง แต่ดูเหมือนว่าแม้จะมีการรณรงค์อย่างต่อเนื่องแต่ปัญหาความรุนแรงต่อผู้หญิงยังไม่มีแนวโน้มจะลดลง โดยเฉพาะความรุนแรงในครอบครัว และความรุนแรงจากการล่วงละเมิดทางเพศ คณะอนุกรรมการด้านสิทธิสตรีในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพบว่า สถิติตัวเลขผู้หญิงที่เป็นผู้เสียหายจากความรุนแรงทางเพศซึ่งไปแจ้งความดำเนินคดีที่สถานีตำรวจ มีจำนวนน้อยกว่าตัวเลขของผู้หญิงที่ได้รับความรุนแรงที่เข้ารับการรักษาพยาบาล ทั้งร่างกายและจิตใจ จากสถานพยาบาลต่างๆ ทำให้เห็นว่าผู้เสียหายจากความรุนแรงทางเพศส่วนใหญ่ ยังไม่สามารถเข้าถึงความยุติธรรมและการฟื้นฟูเยียวยา

แม้ปัจจุบันรัฐบาล ได้ให้ความสำคัญในการขจัดความรุนแรงต่อผู้หญิง โดยมีการปรับปรุงกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม แต่ยังมีข้อจำกัดบางประการที่ทำให้ผู้หญิงยังไม่สามารถเข้าถึงความยุติธรรมได้อย่างแท้จริง เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งกำหนด คำนิยาม คำจำกัดความของบุคคลในครอบครัว มีความคลุมเครือ และไม่ครอบคลุมบุคคลทุกคนในครอบครัว อีกทั้งกฎหมายยังเปิด โอกาสให้มีการขอมความได้ทุกขั้นตอน โดยให้บทบาท ผู้ประนีประนอมในศาลในการทำข้อตกลงและให้ศาลใช้ดุลยพินิจในการยกเลิกการดำเนินคดี มากกว่าที่จะรับฟังความต้องการของผู้เสียหายเป็นลำดับแรก หรือ พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งกำหนดข้อยกเว้นให้มีการเลือกปฏิบัติ

ปัญหาต่างๆที่คณะอนุกรรมการฯพบ เช่น จำนวนพนักงานสอบสวนหญิงยังมีน้อย อีกทั้งพนักงานสอบสวนหญิงบางส่วนไม่มีความรู้ความเข้าใจ และความเชี่ยวชาญอย่างเพียงพอเกี่ยวกับความละเอียดอ่อนทางเพศ และแม้มีการแก้ไขกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยเปิดโอกาสให้ผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ สามารถร้องขอให้มีผู้อยู่ร่วมด้วยในระหว่างการสอบสวน ให้มีสถานที่ที่เหมาะสมและคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เสียหายในการชี้ตัวผู้ต้องหา อีกทั้งให้มีการสืบพยานโดยไม่เผชิญหน้าจำเลยได้ แต่ยังคงมีอุปสรรค เพราะผู้เสียหายต้องเป็นฝ่ายร้องขอ ทำให้ผู้หญิงที่ไม่รู้กฎหมายไม่สามารถเข้าถึงการคุ้มครองทางกฎหมายได้อย่างแท้จริง

นอกจากนี้พบว่าผู้หญิงกลุ่มเฉพาะ เช่น หญิงกลุ่มชาติพันธุ์ หญิงพิการ หญิงในฐานะผู้อพยพและผู้ลี้ภัย หญิงทำงานบ้าน หรือหญิงข้ามเพศ รวมถึงหญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ต้องเผชิญกับความรุนแรงซ้ำซ้อนจากทัศนคติ ค่านิยม และวัฒนธรรมทางสังคม

การข่มขืน และปัญหาผู้กระทำผิดลอยนวล ยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย ล่าสุดมีรายงานการลุด การลักพาตัวนักศึกษาหญิงไปข่มขืน และทำอนาจาร โดยไม่สามารถนำผู้กระทำผิดมาลงโทษได้ การข่มขืนสร้างความทุกข์ทรมานแก่ผู้เสียหายและครอบครัวมาก นอกจากทำให้เกิดความอับอายแล้ว การข่มขืนยังทำให้ผู้หญิงรู้สึกสูญเสียอัตลักษณ์ และคุณค่าของตนเอง ผู้เสียหายหลายคนมีปัญหาซึมเศร้า และไม่สามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ

ในนามของคณะอนุกรรมการด้านสิทธิสตรี จึงมีข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล คือ

๑. ควรเพิ่มมาตรการในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บังคับใช้กฎหมาย และบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดอ่อนทางเพศ การเคารพในความเสมอภาคระหว่างเพศ และสิทธิมนุษยชนของผู้หญิง ที่สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีทุกรูปแบบ (CEDAW) ขององค์การสหประชาชาติ เพื่อสามารถคุ้มครองผู้หญิงและเด็กหญิง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ให้มีหลักประกันในการเข้าถึงความยุติธรรมของผู้หญิงและเด็กหญิง โดยกระบวนการยุติธรรมต้องเป็นมิตรกับผู้หญิง มีกระบวนการการให้คำปรึกษาเพื่อให้ผู้หญิงมีความมั่นใจในการต่อสู้คดีที่เกี่ยวกับความรุนแรงทางเพศ พร้อมทั้งให้มีการฟื้นฟูเยียวยาผู้เสียหายและครอบครัว เพื่อให้กลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ

๓. เร่งรัดให้หน่วยงานราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ เรื่องการป้องกันและแก้ไขการล่วงละเมิดทางเพศในสถานที่ทำงานอย่างเป็นรูปธรรม เกร่งครัด ครบถ้วน เป็นธรรมต่อผู้ถูกล่วงละเมิดทางเพศและคำนึงถึงหลักการสิทธิมนุษยชนของผู้หญิง

๔. รับประกันในการเพิ่มสัดส่วนของผู้หญิงในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีส่วนร่วมทางการเมืองทุกระดับ เพื่อให้ผู้หญิงสามารถนำเสนอปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความรุนแรง รวมถึงปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาความยากจน หรือปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิง

นางอังคณา นีละไพจิตร
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ประธานอนุกรรมการด้านสิทธิสตรี
๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕